

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Corollaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

mo, esse mortem animæ causaliter, sive ut loquitur S. D. effectivè, in quantum causat privationem gratiæ & charitatis; unde non est paritas cum morte corporis formali, consistente in pura privatione vitæ corporalis.

§. III.

Corollaria.

7. Colliges primò. Etiam peccata omissionis inter se esse inæqualia; siquidem rectitudo & honestas actuum, quibus opponuntur, est inæqualis; alia quippe est honestas in restitutione rei alienæ, cui opponitur ipsius omisio, & alia honestas religionis in auditione Sacri, cui opponitur omisio Sacri.

8. Colliges secundò. Etiam peccatum habituale personale, seu maculam peccati non esse æqualem in omnibus. Nam primò voluntarium terminativum, quod est effectus voluntarii formalis, mensuratur juxta quantitatem voluntarii formalis, à quo causatur: sed, ut suppono, macula peccati est voluntaria terminativè, causata nimirum, & relicta ex actu peccati formaliter vel virtualiter voluntario: ergo mensuratur, & consequenter etiam diversificatur juxta quantitatem & diversitatem actualium peccatorum. *Secundò.* Quia privationes distinguuntur ad distinctionem formarum oppositarum: sed forma opposita pec-

cato habituali, nempe gratia sanctificans, est inæqualis, in uno intensior, in altero remissior; ergo etiam peccatum habituale, consistens in privatione gratiæ, est inæqualis. Nec refert, quòd peccatum habituale dicatur mors animæ; mors autem est privatio totalis, & æqualis in omnibus. Nam mors corporis ideo est æqualis, quia vita, cujus est privatio, non suscipit magis & minus; at vita animæ, quæ est gratia, suscipit magis & minus: ideoque etiam privatio opposita, nempe peccatum habituale est inæqualis. Si dicas: privatio in facto esse non suscipit magis & minus; sed peccatum habituale est privatio in facto esse, uti mors corporis: ergo.

Respondeo. Privatio in facto esse formæ non recipientis magis & minus, est talis, concedo; formæ recipientis magis & minus, nego. Dicitur nihilominus privatio in facto esse, seu privatio pura, quia tollit totum bonum oppositum gratiæ sanctificantis.

Dixi: peccatum habituale personale, ad excipiendum originale, quod æqualiter reperitur in omnibus hominibus; tum propter unitatem causæ, quæ est inobedientia Adami, tum propter unitatem formæ oppositæ, quæ est justitia originalis infundenda animæ, si Adam non peccasset. Unde etiam pena damni, quam parvuli sine baptismo mortui patiuntur, est æqualis in omnibus.

ARTICULUS III.

Unde desumenda sit gravitas peccatorum?

SUMMARIUM.

1. Gravitas essentialis peccatorum sumitur ex objecto.
2. Circumstantiæ speciem mutantem tribuunt gravitatem essentialem.
3. Peccatum præstantiori virtuti oppositum est absolute gravius.
4. Accidentales circumstantiæ possunt in moralis estimatione augere gravitatem peccati.
5. Gravitas peccati crescit ex nocimento.
6. Maxima gravitas in peccatis contra DEUM.
7. Peccata spiritualia graviora carnalibus.
8. Cur peccata contra castitatem sint graviora peccatis contra fortitudinem?
9. Cur odium amici sit pejus, quam odium inimici?
10. Gravitas accidentalis sumitur a circumstantiis speciem non mutantibus.
11. Quid gravitas extensiva?
12. Intensiva crescit ex quantitate objecti.
13. Item ex intentione peioris finis extrinseci.
14. Et ex dignitate persone offensa.
15. Quando nam peccatum aggravetur ex circumstantia personæ peccantis.

§. I.

Regula agnoscendi gravitatem essentialem.

1. **A**lia est peccati gravitas essentialis quoad speciem, alia accidentalis quoad intensionem, vel extensionem malitiæ moralis. Nunc de gravitate essentiali instituta quaestione, sit

CONCLUSIO. Peccata gravitatem essentialem accipiunt ab objecto. S. D. q. 73. a. 1. Ratio ex præcedentibus est: Inde peccata accipiunt essentialem gravitatem malitiæ, unde capiunt specificam & essentialem differentiam suæ malitiæ: sed hanc accipiunt ex objecto, prout dictum; ergo ab objecto quoque accipiunt gravitatem essentialem, ita ut quanto objectum in se habetur gravius, tanto gravius quoque sit ipsum peccatum secundum specificam & essentialem rationem malitiæ. Hinc

Colliges primò. Per circumstantias speciem mutantem peccata essentialiter aggravari; quia istæ circumstantiæ transeunt in rationem objecti, prout dictum in Tr. de Act. hum. Sed ab objecto sumitur species essentialis: ergo. Ideo gravior est species adulterii, quam fornicationis, quia superadditur ad malitiam fornicationis circumstantia injuriæ erga conjugem, quæ speciem mutat, & addit novam oppositionem cum virtute injustitiæ.

Colliges secundò. Illud peccatum esse simpliciter ceteris paribus & quoad speciem gravius, quod præstantiori virtuti opponitur, quia nimirum habet objectum magis repugnans rectæ rationi. Unde etiam Philosophus 8. Eth. c. 10. dicit, id esse pessimum, quod optimo est contrarium, & corruptio optimi pessima. Quæ tamen regula ne fallat, tres condiciones ad oppositionem cum aliqua virtute debent concurrere. Primò, ut oppositio utriusque peccati, inter quæ instituitur comparatio, in modo opponendi con-